

Na osnovu člana 16. stav 4. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona - Prečišćeni tekst ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 7/10), na prijedlog Ministarstva zdravstva, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 163. sjednici, održanoj dana 14.07.2022. godine, d o n o s i

ZAKLJUČAK

I.

Utvrđuje se Prijedlog Odluke o obimu prava na korištenje ortopedskih i drugih pomagala, stomatološko-protetske pomoći i stomatološko-protetskih nadomjestaka.

II.

Prijedlog Odluke iz tačke I. ovog zaključka upućuje se u skupštinsku proceduru.

III.

Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

PREMIJER

Mirnes Bašić

Broj: 02-_____ /22

Datum, 14.07.2022. godine

Zenica

DOSTAVLJENO:

1x Ministarstvo zdravstva,

1x Stručna Služba Skupštine,

1x Zavod zdravstvenog osiguranja

Zeničko-dobojskog kantona, putem Ministarstva,

1x a/a.

Na osnovu člana 37. stav 1 tačka f) Ustava Zeničko-dobojskog kantona, Skupština Zeničko-dobojskog kantona na _____sjednici, održanoj _____godine, donosi:

ODLUKU

o obimu prava na korištenje ortopedskih i drugih pomagala, stomatološko-protetske pomoći i stomatološko-protetskih nadomjestaka

DIO PRVI - OSNOVNE ODREDBE

**Član 1.
(Predmet Odluke)**

- (1) Odlukom o obimu prava na korištenje ortopedskih i drugih pomagala, stomatološko-protetske pomoći i stomatološko-protetskih nadomjestaka (u daljem tekstu: Odluka), propisuje se obim prava na korištenje ortopedskih i drugih pomagala stomatološko-protetske pomoći i stomatološko-protetskih nadomjestaka (u daljem tekstu: pomagala), koja se osiguranim licima Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Zavod), obezbjeđuju po osnovu obaveznog zdravstvenog osiguranja.
- (2) Obim prava iz stava (1) ovog člana koja se odnose na vrstu pomagala, medicinsku indikaciju, rokove korištenja pomagala, utvrđen je Jedinostvenom listom ortopedskih i drugih pomagala, stomatološko-protetske pomoći i stomatološko-protetskih nadomjestaka (u daljem tekstu: Lista pomagala) koja je sastavni dio ove odluke (Aneks).

**Član 2.
(Definicija pomagala)**

- (1) Pomagalo je medicinski proizvod koji omogućava poboljšanje oštećenih funkcija, odnosno nedostatka organa i sistema organa, a koja su nastala kao posljedica bolesti ili povreda.
- (2) Pomagalo mora biti izrađeno, održavano i upotrebljavano prema propisanim uslovima i u skladu sa namjenom, na način da ne ugrožava zdravlje.
- (3) Pomagala koja se obezbjeđuju iz obaveznog zdravstvenog osiguranja moraju biti razvrstana i registrovana u skladu sa Pravilnikom o medicinskim pomagalima ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 58/06, 24/07 i 41/12).

**Član 3.
(Finansiranje nabavke pomagala)**

- (1) Osiguranim licima Zavoda, koja u medicinski indiciranim slučajevima, imaju pravo na nabavku pomagala koja su izrađena od standardnih materijala i na standardan način, Zavod snosi troškove do iznosa definisanog Cjenovnikom ortopedskih i drugih pomagala, stomatološko-protetske pomoći i stomatološko-protetskih nadomjestaka po

Listi pomagala (u daljem tekstu: Cjenovnik).

- (2) Cjenovnik iz stava (1) ovog člana utvrđuje Upravni odbor Zavoda.
- (3) Ukoliko osigurano lice učestvuje u troškovima nabavke pomagala, iznos doplate i troškova pomagala će se naznačiti u potvrdi o pomagalu.

DIO DRUGI – NAČIN OSTVARIVANJA PRAVA NA POMAGALA

Član 4. (Propisivanje pomagala)

Pomagalo propisuje specijalista određene grane medicine i specijalista određene grane stomatologije (u daljem tekstu: doktor specijalista), koji je Listom pomagala ovlašten za propisivanje određene vrste pomagala, a na osnovu medicinskih indikacija koje su propisane Listom pomagala.

Član 5. (Potvrda o pomagalu)

- (1) Doktor specijalista izdaje obrazac "Potvrda o potrebi ortopedskog pomagala - sanitarne sprave" (u daljem tekstu: potvrda o pomagalu).
- (2) Izgled i sadržaj obrasca iz stava (1) ovog člana propisuje direktor Zavoda.

Član 6. (Postupak odobravanja)

- (1) Osigurano lice obavezno je izdatu potvrdu o pomagalu i nalaz doktora specijaliste predati poslovnici Zavoda nadležnoj prema mjestu prebivališta osiguranog lica.
- (2) Pravo osiguranog lica na pomagalo utvrđuje Komisija za razmatranje zahtjeva osiguranih lica Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Komisija), koju u skladu sa članom 25. Statuta Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona imenuje Upravni odbor Zavoda.
- (3) Mišljenje Komisije iz stava (2) ovog člana može biti pozitivno ili negativno.
- (4) Nakon pribavljenog pozitivnog mišljenja Komisije osigurano lice stiče pravo na ovjeru potvrde o pomagalu od strane nadležne poslovnice Zavoda.
- (5) Osigurano lice ima pravo žalbe na negativno mišljenje Komisije, koju podnosi Komisiji za prava osiguranih lica Zavoda, u roku od 15 dana od dana prijema mišljenja.

Član 7. (Važenje ovjerene potvrde)

- (1) Ovjerena potvrda o pomagalu važi 30 dana od dana ovjere i u tom roku osigurano lice je dužno izvršiti nabavku ili naručiti pomagalo.

- (2) Ukoliko osigurano lice iz opravdanog razloga ne iskoristi potvrdu o pomagalu u roku iz stava (1) ovog člana, obavezno je o tome sačiniti pismenu izjavu ovjerenu od strane nadležnog organa i dostaviti nadležnoj poslovnicu Zavoda, nakon čega ovlašteni radnik poslovnice Zavoda navedeni podatak unosi u službenu evidenciju i vrši ovjeru nove potvrde o pomagalu.

Član 8.
(Ovjera potvrde o pomagalu)

Ovjeru potvrde o pomagalu vrši ovlašteni radnik Zavoda u skladu sa internim procedurama Zavoda koje donosi direktor.

Član 9.
(Evidencija o odobrenim pomagalima)

- (1) Poslovnica Zavoda vodi službenu evidenciju o odobrenim pomagalima u elektronskoj formi.
- (2) Evidencija iz stava (1) ovog člana sadrži:
- a) naziv pomagala,
 - b) naziv rezervnog dijela pomagala,
 - c) podatak o potrošnom materijalu,
 - d) podatak o izvršenoj popravci,
 - e) datum ovjere pomagala i
 - f) druge relevantne podatke.

Član 10.
(Nabavka pomagala)

- (1) Nabavku pomagala na osnovu ovjerene potvrde o pomagalu osigurano lice vrši kod pravnog odnosno fizičkog lica registrovanog za promet medicinskih sredstava na malo, sa kojim je Zavod zaključio ugovor (u daljem tekstu: odabrani dobavljač).
- (2) Prilikom preuzimanja pomagala osigurano lice predaje potpisanu i ovjerenu potvrdu o pomagalu odabranom dobavljaču.
- (3) Izuzetno u medicinski opravdanom slučaju, u skladu sa medicinskom dokumentacijom, a na osnovu stručnog mišljenja Komisije, Upravni odbor Zavoda odobrava nabavku pomagala koje nije obuhvaćeno Listom pomagala.
- (4) Izvještaj o odobroj nabavci pomagala iz stava (3) ovog člana obavezno se unosi u Izvještaj o radu Zavoda.

Član 11.
(Funkcionalnost pomagala)

- (1) Individualno izrađeno ili prilagođeno pomagalo obavezno se aplicira osiguranom licu uz nadzor doktora specijaliste koji je propisao predmetno pomagalo i koji je obavezan dati ocjenu funkcionalnosti pomagala neposredno prilikom isporuke pomagala osiguranom licu.
- (2) Ocjena funkcionalnosti pomagala iz stava (1) ovog člana, podrazumijeva obaveznu ovjeru

od strane doktora specijaliste koji je pomagalo propisao i izvršio uvid u kvalitet pomagala, te svojim potpisom i pečatom ovjerio potvrdu o pomagalu.

- (3) Odabrani dobavljač pomagala obavezan je Zavodu dostaviti fakturu i ocjenu funkcionalnosti pomagala.

Član 12.

(Nabavka pomagala prije isteka roka upotrebe)

- (1) U izuzetnom slučaju osiguranom licu se prije isteka propisanog roka odobrava nabavka novog istovrsnog pomagala ili njegovog dijela, ukoliko je kod osiguranog lica došlo do promjene zdravstvenog stanja, anatomskih, fizioloških i funkcionalnih promjena, pod uslovom da te promjene nisu posljedica nekorištenja pomagala ili nepropisnog korištenja pomagala.
- (2) Potrebu izrade pomagala iz stava (1) ovog člana, utvrđuje doktor specijalista prilikom propisivanja pomagala.
- (3) Nabavku pomagala iz stava (1) ovog člana, odobrava Komisija, na osnovu pismenog zahtjeva osiguranog lica i priložene medicinske dokumentacije u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva.
- (4) Ukoliko je neophodno da se pomagalo izradi po mjeri, a izrada traje duže vremena, izrada se može odobriti i prije isteka roka upotrebe, za onoliko vremena koliko se predviđa da će trajati izrada pomagala, ali ne više od 60 dana prije isteka roka.

DIO TREĆI – JEDINSTVENA LISTA ORTOPEDSKIH I DRUGIH POMAGALA, STOMATOLOŠKO-PROTETSKE POMOĆI I STOMATOLOŠKO-PROTETSKIH NADOMJESTAKA

Član 13.

(Lista pomagala)

Listom pomagala utvrđuje se:

- a) obim prava,
- b) medicinska indikacija za sticanje prava i
- c) rokovi korištenja pomagala.

Član 14.

(Evaluacija i revizija Liste pomagala)

- (1) Evaluaciju i reviziju Liste pomagala jednom godišnje vrši Komisija za evaluaciju i reviziju Liste pomagala koju imenuje direktor Zavoda.
- (2) Pod evaluacijom i revizijom iz stava (1) ovog člana, podrazumijeva se razmatranje primjene Liste pomagala i opravdanosti usaglašavanja vrste pomagala sa Liste pomagala i potreba osiguranih lica, te uvođenje novih ortopedskih pomagala u zavisnosti od potreba osiguranih lica i raspoloživih finansijskih sredstava Zavoda.
- (3) Na osnovu prijedloga Komisije iz stava (1) ovog člana Upravni odbor Zavoda donosi

Odluku o reviziji Liste pomagala.

- (4) Odluka iz stava (3) ovog člana je sastavni dio Liste pomagala i objavljuje se u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona”.

DIO ČETVRTI- KORIŠTENJE, POPRAVAK I ZAMJENA POMAGALA

Član 15. (Način korištenja pomagala)

- (1) Korisnik pomagala obavezan je savjesno koristiti i održavati pomagalo, u skladu sa njegovom namjenom sve do isteka roka korištenja.
- (2) Ukoliko korisnik iz stava (1) ovog člana, nesavjesnim korištenjem prouzrokuje oštećenje pomagala, ne može ostvariti pravo na novo pomagalo prije isteka roka koji je utvrđen Listom pomagala.

Član 16. (Rok trajanja pomagala)

Rok trajanja pomagala koji je propisan Listom pomagala, počinje teći od dana uručenja odnosno ugradnje pomagala osiguranom licu.

Član 17. (Popravak pomagala)

- (1) Osigurano lice ima pravo na popravak pomagala, na teret sredstava Zavoda, nakon isteka garantnog roka koji daje odabrani dobavljač.
- (2) Nakon isteka garantnog roka, osiguranom lice se može odobriti popravak pomagala s tim što se rok korištenja pomagala produžava za jednu četvrtinu vremena predviđenog za njegovo trajanje.
- (3) Cijena popravka pomagala ne može iznositi više od 25 % ugovorene cijene pomagala.
- (4) Potrebu za popravkom pomagala iz medicinskih razloga utvrđuje doktor specijalista, a potrebu za popravkom pomagala iz tehničkih razloga, na zahtjev osiguranog lica, utvrđuje odabrani dobavljač, koji sastavlja specifikaciju dijelova koje treba popraviti i predračun troškova popravke.
- (5) Popravku pomagala iz stava (4) ovog člana odobrava Komisija.
- (6) Pravo na popravku pomagala nema osigurano lice koje je nesavjesnim i neadekvatim korištenjem prouzrokovalo kvar, odnosno oštećenje pomagala.

Član 18. (Zamjena pomagala)

- (1) Nakon isteka roka trajanja pomagala utvrđenog Listom pomagala, utvrđuje se potreba za novim pomagalom i vrši se njegova zamjena.

- (2) Na zahtjev osiguranog lica koje je korisnik pomagala može se vršiti popravka pomagala i nakon isteka roka trajanja propisanog Listom pomagala, pod uslovom da se nakon izvršene popravke pomagalo može koristiti najmanje jednu četvrtinu vremena predviđenog za njegovo trajanje, s tim da cijena popravke ne može iznositi više od 25% cijene nabavke novog pomagala utvrđene Cjenovnikom.

Član 19.
(Obaveza dobavljača)

(1) Popravak pomagala vrši odabrani dobavljač sa kojim je Zavod zaključio ugovor o nabavci pomagala.

(2) Odabrani dobavljač iz stava (1) ovog člana daje garanciju na ispravnost i funkcionalnost pomagala u periodu garantnog roka, a u skladu sa tehničkim specifikacijama utvrđenim rješenjem o registraciji pomagala koje donosi Agencija za lijekove i medicinska sredstva Bosne i Hercegovine.

DIO PETI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 20.
(Korištenje prava na pomagalo u prijelaznom periodu)

Osigurana lica koja na dan stupanja na snagu ove Odluke koriste pomagala, ili kojima je započeta izrada pomagala po propisima koji regulišu ovu oblast, nastaviti će koristiti ta pomagala, pod uslovima i sa rokovima trajanja koji su propisani ovom Odlukom.

Član 21.
(Nadzor nad provođenjem ove Odluke)

Nadzor nad provođenjem ove Odluke vrši Upravni odbor Zavoda.

Član 22.
(Utvrđivanje i primjena Cjenovnika)

(1) Upravni odbor Zavoda će u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ove Odluke utvrditi Cjenovnik iz člana 3. stav (1) ove Odluke.

(2) Do utvrđivanja Cjenovnika, primjenjivat će se Cjenovnik koji je bio na snazi do stupanja na snagu ove Odluke.

Član 23.
(Rok za propisivanje izgleda i sadržaja obrasca potvrde)

Direktor Zavoda će propisati izgled i sadržaj obrasca potvrde iz člana 5. stav (3) ove Odluke u roku od 10 dana od dana stupanja na snagu ove Odluke.

Član 24.
(Prestanak važenja prethodne Odluke)

Danom stupanja na snagu ove Odluke, prestaje da važi Odluka o obimu prava na korištenje ortopedskih i drugih pomagala, stomatološko-protetske pomoći i stomatološko-protetskih nadomjestaka ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 10/18).

Član 25.
(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona".

Broj: _____
Datum: _____ 2022. godine
Zenica

PREDSJEDAVAJUĆI

Ćazim Huskić

JEDINSTVENA LISTA ORTOPEDSKIH I DRUGIH POMAGALA, STOMATOLOŠKO-PROTETSKE POMOĆI I STOMATOLOŠKO-PROTETSKIH NADOMJESTAKA

Redni broj	Šifra pomagala	NAZIV POMAGALA	Rok korištenja iskazan u mjesecima
I	01000	PROTEZE ZA GORNJE EKSTREMITETE	
1.	01001	Nadlaktna proteza	48
2.	01002	Podlaktna proteza	48
3.	01003	Proteza šake	48
4.	01004	Proteza za eksartikulaciju ramena	48
5.	01005	Proteza za eksartikulaciju lakta	48
INDIKACIJE:			
Proteze za gornje ekstremitete služe za funkcionalnu i estetsku zamjenu izgubljenih dijelova gornjih ekstremiteta. Odgovarajuću protezu dobija osigurano lice kome nedostaje dio ili cijeli gornji ekstremitet.			
Uz protezu osigurano lice dobija kao trementalni nastavak funkcionalnu kuku ili umjetnu šaku.			
Pomagalo propisuje doktor specijalista ortoped.			
Invalidna lica koja duže od sedam godina od uvođenja u pravo koriste određeno pomagalo iz ove grupe izuzimaju se od obavezne komisijske procedure kada je u pitanju nastavljanje odobravanja nabavke navedenog pomagala na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja, osim u određenim spornim slučajevima.			

Redni broj	Šifra pomagala	NAZIV POMAGALA	Rok korištenja iskazan u mjesecima
II	02000	PROTEZE ZA DONJE EKSTREMITETE	
1.	02001	Proteza za djelimičnu amputaciju stopala	36
2.	02002	Proteza stopala	36
3.	02003	Potkoljena proteza Potkoljena proteza sa zglobnim adapterom za RVI	36
4.	02004	Natkoljena proteza Natkoljena proteza sa zglobnim adapterom za RVI	36
5.	02005	Pedilenski uložak	12
6.	02006	Silikonski uložak sa adapterom	12 6 za kategorije RVI
7.	02007	Ortogel uložak sa adapterom	12 6 za kategorije RVI
8.	02008	Navlaka za bataljak (šest komada)	12
9.	02009	Silikonske čarape	6
10.	02010	Proteza za eksartikulaciju koljena	36
11.	02011	Proteza za eksartikualciju kuka	36
INDIKACIJE:			
Proteze za donje ekstremitete služe za funkcionalnu i estetsku zamjenu izgubljenih dijelova donjih ekstremiteta.			
Odgovarajuću protezu dobija osigurano lice kome nedostaje dio ili cijeli ekstremitet.			
Uz protezu osigurano lice dobija navlaku za bataljak od materijala koji odgovara tehničko-medicinskim uslovima (pamuk ili sintetičko vlakno).			
Ako zbog stanja bataljka ne dolazi u obzir standardni materijal, ležište proteze se izgrađuje od kože.			
U indiciranim slučajevima osigurano lice dobija silikonske čarape.			
Ako osigurano lice zahtjeva protezu izvan standarda koji je propisan, onda snosi razliku u cijeni između zahtijevane proteze i proteze standardnog pomagala.			
Pravo na pomagala pod rednim brojevima 8. i 9. ostvaruju osigurana lica: vojni invalidi, RVI, te djeca i redovni studenti do			

navršenih 26 godina.

Pomagalo propisuje doktor specijalista ortoped.

Invalidna lica koja duže od sedam godina od uvođenja u pravo koriste određeno pomagalo iz ove grupe izuzimaju se od obavezne komisijske procedure kada je u pitanju nastavljanje odobravanja nabavke navedenog pomagala na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja, osim u određenim spornim slučajevima.

Redni broj	Šifra pomagala	NAZIV POMAGALA	Rok korištenja iskazan u mjesecima
III	03000	APARATI ZA GORNJE ESTREMITETE	
1.	03001	Ortoza za šaku sa mehaničkom funkcijom	60
2.	03002	Radijus aparat od plastične mase	60

INDIKACIJE:

Aparate za gornje ekstremitete dobija osigurano lice kome su potrebni radi korigovanja postojećeg deformiteta i kontrolisanja nevoljnih pokreta, kod dijagnosticiranog oštećenja neuromišićnog sistema gornjih ekstremiteta.

Aparati za gornje ekstremitete izdaju se u slučajevima kada mogu značajno poboljšati funkcionalnu sposobnost za svakodnevne aktivnosti i rad.

Aparati se izrađuju od standardnog materijala: metala, kože, plastike, gume i tekstila.

Pomagalo propisuje doktor specijalista ortoped.

Invalidna lica koja duže od sedam godina od uvođenja u pravo koriste određeno pomagalo iz ove grupe izuzimaju se od obavezne komisijske procedure kada je u pitanju nastavljanje odobravanja nabavke navedenog pomagala na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja, osim u određenim spornim slučajevima.

Redni broj	Šifra pomagala	NAZIV POMAGALA	Rok korištenja iskazan u mjesecima
IV	04000	APARATI ZA DONJE EKSTREMITETE	
1.	04001	Kaišići (remeni) za urođeno iščašenje kukova	6
2.	04002	Abdukcioni aparat za hod	6
3.	04003	Abdukcione gaćice sa tvrdim uloškom	2
4.	04004	Abdukcione gaćice sa mekim uloškom	2
5.	04005	Peroneus aparat jednodijelni od plastike za osigurana lica: -do navršenih 7 godina, -od navršenih 7 godina do navršenih 18 godina, -od navršenih 18 godina	12 18 24
6.	04006	Ortoze za natkoljenu i koljeno u spoju sa stopalom za djecu i omladinu do navršenih 18 godina života (kafoortoza)	24
7.	04007	Noćne udlage za djecu sa dijagnozom genua valga i genua vara do navršenih 7 godina, te djecu sa navršenih 15 godina, nakon operativnog zbrinjavanja deformiteta donjih ekstremiteta i stopala koja prema indikacijama specijaliste ortopeda moraju koristiti noćne udlage. U izuzetnim slučajevima, u skladu sa članom 12. ove Odluke noćne udlage se mogu odobriti i prije isteka utvrđenog roka i to u medicinski dokumentovanim stanjima promjene tjelesne mase djeteta.	24

INDIKACIJE:

Aparati za donje ekstremitete dobija osigurano lice kome su potrebni radi omogućavanja oslonca, sprečavanja nastupanja deformiteta, korigovanja postojećeg deformiteta i kontrolisanja nevoljnih pokreta, motorne slabosti ekstremiteta zbog oštećenja neuromišićnog sistema ili zglobnog tijela koji dovodi do teške funkcionalne redukcije, a naročito u slučaju teške artroze zglobova, stanja poslije loše sraslih fraktura (pseudoartroza).

Aparati za donje ekstremitete izdaju se isključivo u slučajevima kada mogu značajno poboljšati funkcionalnu sposobnost za svakodnevne aktivnosti i rad.

Aparati pod rednim brojem 6. se odobravaju i za dijagnozu M. Perthes

Aparati za donje ekstremitete izrađuju se od standardnog materijala: metala, kože, plastike, gume i tekstila.

Pomagalo propisuje doktor specijalista ortoped.

Invalidna lica koja duže od sedam godina od uvođenja u pravo koriste određeno pomagalo iz ove grupe izuzimaju se od obavezne komisijske procedure kada je u pitanju nastavljanje odobravanja nabavke navedenog pomagala na teret sredstava obaveznog

zdravstvenog osiguranja, osim u određenim spornim slučajevima.

Redni broj	Šifra pomagala	NAZIV POMAGALA	Rok korištenja iskazan u mjesecima
V	05000	POMAGALA PRI HODU	
1.	05001 05002 05003	Štake metalne - podlaktne sa 8 pari gumica, - podpazušne sa 8 pari gumica	36 trajno
INDIKACIJE: Štake se obezbjeđuju ukoliko se tim pomagalom omogućava ili poboljšava kretanje (stajanje i hod). Pomagalo propisuje doktor specijalista ortoped.			
3.	05004	Hodalica	trajno
INDIKACIJE: Hodalica se obezbjeđuje u slučaju teških funkcionalnih poremećaja kretanja uzrokovanih neuromišićnim poremećajem ili oštećenjem zglobova težeg stepena. Pomagalo propisuje doktor specijalista ortoped.			
4.	05005	Ortopedska obuća:	
		- za osigurana lica do navršenih 7 godina	6
		- za osigurana lica od navršenih 7 do navršenih 18 godina	8
		- za osigurana lica od navršenih 18 do navršenih 26 godina	12
		- za osigurana lica preko navršenih 26 godina,	24
		- za ratne vojne invalide amputirce,	6
		- za vojne invalide amputirce i	6
		- civilne žrtve rata amputirce (ljetna obuća)	6
		- za ratne vojne invalide amputirce	6
		- vojne invalide amputirce	6
		- civilne žrtve rata amputirce, (zimski obuća)	6
INDIKACIJE: Pomagala propisuje doktor specijalista ortoped. Obuća se izrađuje od kože u obliku koji je prilagođen stopalu. U slučaju korekcije dužine ekstremiteta kod djece do 15 godina preko 2 cm i kod odraslih preko 3 cm: - ortopedsko pomagalo - aparat za donje ekstremitete u spoju sa obućom - metalna sandala ili ortopedsko sredstvo sa metalnom sandalom kada je noga kraća više od 5 cm - vještačko stopalo ili dio stopala, odsječen dio nožja ili donožja a osigurano lice ne koristi ortopedsko stopalo - deformacija stopala dvije godine nakon operativnog tretmana za djecu do 16 godina uz tendenciju recidiva - deformacija stopala sa biomehaničkim poremećajem koji iziskuje istovremeno nošenje cipele i korektivnog aparata. RVI amputirci, vojni invalidi amputirci, civilne žrtve rata amputirci koji duže od sedam godina od uvođenja u pravo koriste ortopedsku obuću (ljetnu i zimsku) iz ove grupe izuzimaju se od obavezne komisijske procedure kada je u pitanju nastavljanje odobravanja nabavke navedenog pomagala na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja, osim u određenim spornim slučajevima.			
5.	05006	Ortopedski ulošci: -za osigurana lica do navršenih 7 godina, -za osigurana lica od navršenih 7 do navršenih 18 godina (osim za dg Pedes plani)	6 8
INDIKACIJE: Ortopedski ulošci obezbjeđuju se u slučajevima urođenih ili stečenih deformiteta koji remete funkcionalnu aktivnost. Za dijagnoze Pedes plani ne obezbjeđuju se ortopedski ulošci. Pomagalo propisuje doktor specijalista ortoped.			

INVALIDSKA KOLICA NA MEHANIČKI POGON I DIJELOVI ZA INVALIDSKA KOLICA			
6.	05007	Standardna invalidska kolica na mehanički pogon za radno aktivna lica, sportiste i lica na redovnom školovanju	48
7.	05008	Standardna invalidska kolica na mehanički pogon za paraplegičare do 60 godina	48
8.	05009	Standardna invalidska kolica na mehanički pogon za RVI paraplegičare gdje je nabavka izvršena po posebnom režimu	48
9.	05010	Standardna invalidska kolica na mehanički pogon za djecu sa tetraparezom sa dodatkom za držanje gornjeg dijela tijela: - od 0 do 7 godina - od 8 do 14 godina - od 15 do 18 godina	36 24 48
10.	05011	Standardna invalidska kolica na mehanički pogon za osigurana lica preko 60 godina	60
11.	05012	Gume za kolica zadnje: - spoljašnje, jedan par - unutrašnje, jedan par	18 18
12.	05013	Gume za kolica prednje - spoljašnje, jedan par - unutrašnje, jedan par	18 18
13.	05014	Punjač za akumulator za elektromotorna invalidska kolica	14
14.	05015	Toaletna stolica uz učešće Zavoda do 100,00 KM	trajno

INDIKACIJE:

Invalidska kolica na mehanički pogon obezbjeđuju se:

- osiguranim licima kojima su amputirane obje noge kad zbog kliničkog statusa nije moguća primjena proteza
- u slučaju kompletne ili teške oduzetosti donjih ekstremiteta (paraplegija), kao i u slučaju kompletne izostrane oduzetosti ruke i noge (hemiplegija), a osposobljavanje za stajanje nije indicirano iz drugih medicinskih razloga (oboljenja srca i sl.)
- u slučaju hroničnih teških upalnih promjena na velikim zglobovima donjih ekstremiteta zbog čega je kretanje potpuno onemogućeno
- za djecu do 18 godina života sa cerebralnom paralizom ili drugim neurološkim urođenim ili stečenim oboljenjima koja onemogućavaju kretanje.

Punjač za akumulator za elektromotorna invalidska kolica obezbjeđuje se osiguranom licu koje zbog dijagnostičiranog stanja (terminalnog stadija MS progresivnih neuromišićnih oboljenja) mora koristiti ova kolica i koja već posjeduje.

Toaletna stolica je odobrava jednokratno svim osiguranim licima kojima su odobrena invalidska kolica na mehanički pogon, uz uslov da se istima ne odobravaju pelene na teret Zavoda.

Pomagala propisuje doktor specijalista ortoped.

Invalidna lica koja duže od sedam godina od uvođenja u pravo koriste određeno pomagalo iz ove grupe izuzimaju se od obavezne komisijske procedure kada je u pitanju nastavljanje odobravanja nabavke navedenog pomagala na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja, osim u određenim spornim slučajevima.

Redni broj	Šifra pomagala	NAZIV POMAGALA	Rok korištenja iskazan u mjesecima
VI	06000	ORTOZE ZA TRUP (MIDERI I KORZETI)	
1.	06001	Platnene sa metalnim ili plastičnim pojačanjem, sa pravom na doradu i popravku za djecu do 18 godina	36
2.	06002	Visoka ortoza za trup za deformaciju ili rasterećenje kičme (plastična THL) za djecu do 18 godina	12
3.	06003	Milwoki aparat za djecu do 18 godina sa pravom na doradu i popravku	18
4.	06004	TLSO-ortoza za grudnu kičmu - za djecu do navršanih 12 godina, - za djecu od navršanih 12 do navršanih 18 godina	12 18
5.	06005	Trouporišna ortoza za osigurana lica do navršanih 18 godina	trajno
6.	06006	Aparat za Pectus carinatus	trajno

INDIKACIJE:

Ortoze za trup sa metalnim ili plastičnim pojačanjem obezbjeđuje se osiguranom licu u slučaju diskus hernije sa neurološkim deficitom, stabilne spondilolisteze i stabilne frakture bez neurološkog deficita.

Visoka ortoza za trup za deformaciju ili rasterećenje kičme torakolumbalna obezbjeđuje se osiguranom licu kod stabilne spondilolisteze i stabilne frakture torakalnih pršljenova i upalnih procesa.

Milwoki aparat propisuje se kod duple skolioze Th/L kičme i djelimično Th/L kičme. Milwoki aparat je indiciran samo u fazi rasta. TLSO-ortoza za grudnu kičmu obezbjeđuje se kod duple skolioze Th/L i djelimične Th/L kičme.

Trouporišna ortoza obezbjeđuje se kod spondilolisteze Th/L prelaza, fraktura Th/L prelaza, osteoporozе sa patološkim frakturama, upalnih procesa na koštanom sistemu, malignih meta promjena na kičmenom stubu, osteoporotskog prijeloma pršljenova i stanja nakon operacije stabilizacije kičmenog stuba nakon loma. Trouporišna ortoza se obezbjeđuje u slučaju urođenog ili stečenog deformiteta grudnog koša u fazi rasta do navršениh 18 godina života.

Trouporišna ortoza obezbjeđuje se i osiguranim licima starijim od 18 godina sa malignim meta promjenama u vratnom ili torakalnom dijelu kičmenog stuba, osteoporotskim prijelomom pršljenova i kod stanja nakon operacije stabilizacije kičmenog stuba nakon loma.

Pomagalo propisuje doktor specijalista ortoped.

Redni broj	Šifra pomagala	NAZIV POMAGALA	Rok korištenja iskazan u mjesecima
VII	07000	ANTIDEKUBITALNA POMAGALA	
1.	07001	Antidekubitalni meki jastuk	24
2.	07002	Zračni jastuk za sjedenje kod paraplegije i kvadriplegije	24
3.	07003	Antidekubitalni madrac plastični, zračni kod kvadriplegije	36

INDIKACIJE:

Antidekubitalni jastuk obezbjeđuje se osiguranim licima oboljelim od kvadriplegije, paraplegije, amputacije oba donja ekstremiteta. Antidekubitalni madrac obezbjeđuje se nepokretnim licima stalno vezanim za krevet (kvadriplegija), komatoznim pacijentima i bolesnicima sa meta promjenama u slabinskim i torakalnim kralješcima.

Pomagalo propisuje doktor specijalista ortoped.

Invalidna lica koja duže od sedam godina od uvođenja u pravo koriste određeno pomagalo iz ove grupe izuzimaju se od obavezne komisijске procedure kada je u pitanju nastavljanje odobravanja nabavke navedenog pomagala na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja, osim u određenim spornim slučajevima.

Redni broj	Šifra pomagala	NAZIV POMAGALA	Rok korištenja iskazan u mjesecima
VIII	08000	POMAGALA NAKON AMPUTACIJE DOJKE	
1.	08001	Vještačka dojka (dojke) poslije amputacije sa grudnjakom	18

INDIKACIJE:

Vještačka dojka sa grudnjakom se obezbjeđuje u slučajevima stanja nakon amputacije jedne ili obje dojke.

Propisuje doktor specijalista hirurg.

Redni broj	Šifra pomagala	NAZIV POMAGALA	Rok korištenja iskazan u mjesecima
IX	09000	OČNA POMAGALA	
1.	09001	Štap za slijepe osobe	60

INDIKACIJE:

Štap za slijepa lica obezbjeđuje se ako se tim pomagalom omogućava ili poboljšava kretanje, stajanje, hod.

Pomagalo propisuje doktor specijalista oftalmolog ugovorne zdravstvene ustanove.

2.	09002	Naočale sa tamnim staklima za slijepe osobe	60
----	-------	---	----

INDIKACIJE:

Naočale sa tamnim staklima za slijepe osobe obezbjeđuju se osiguranim licima kojima je dijagnosticirana sljepoća.

Propisuje doktor specijalista oftalmolog ugovorne zdravstvene ustanove.

3.	09003	Očne proteze za osigurana lica:	
----	-------	---------------------------------	--

		- do navršenih 7 godina - od navršenih 7 godina do navršenih 18 godina - od navršenih 18 godina do navršenih 65 godina - nakon navršenih 65 godina	12 18 60 120
INDIKACIJE: Očna proteza se obezbjeđuje osiguranom licu u slučaju gubitka jednog ili oba oka i to puna obična u slučaju anoftalmusa, ljuspasta u slučaju djelimičnog odstranjenja oka ili kod atrofije oka. Očne proteze se izrađuju od plastične mase. Ako standardni oblik i veličina očne proteze ne odgovara obliku ili veličini konjuktivne vrećice onda se izrađuje po mjeri. Očna proteza po mjeri izrađuje se na osnovu prijedloga ugovornih kliničkih centara i Kantonalne bolnice Zenica. Pomagalo propisuje doktor specijalista oftalmolog ugovorne zdravstvene ustanove.			
4.	09004	Korekciona stakla za osigurana lica: - do navršenih 7 godina, - od navršenih 7 godina do navršenih 18 godina, - od navršenih 18 godina do navršenih 26 godina, - nakon navršenih 26 godina	24 24 36 48
INDIKACIJE: Korekciona stakla se obezbjeđuju osiguranom licu u slučaju hipermetropije, miopije, presbiopije i astigmatizma. Osiguranom licu se korekciona stakla mogu obezbjeđiti i prije isteka propisanog roka trajanja, ako specijalista oftalmolog utvrdi potrebu za promjenu stakla zbog promjene dioptrije za više od 0,5 dioptrija. Propisuje doktor specijalista oftalmolog ugovorne zdravstvene ustanove.			
5.	09005	Korekciona stakla prizma folije po oku za djecu do navršenih 15 godina i redovne učenike i studente do navršenih 26 godina života	po potrebi
INDIKACIJE: Korekciona stakla prizme folije obezbjeđuju se djeci do navršenih 15 i redovnim učenicima i studentima do navršenih 26 godina života, u indiciranim slučajevima, bez obzira na veličinu dioptrije. Pomagalo propisuje doktor specijalista oftalmolog ugovorne zdravstvene ustanove.			
6.	09006	Standardni okviri za naočale za osigurana lica: - do navršenih 7 godina - od navršenih 7 godina do navršenih 18 godina, - od navršenih 18 godina do navršenih 26 godina	18 18 36
INDIKACIJE: Okviri za naočale odobravaju se djeci do 7 godina, bez obzira na veličinu dioptrije. Za osigurana lica od navršenih 7 do navršenih 26 godina odobravaju se u slučajevima sfernih refrakcijskih grešaka većih od 2 dioptrije ili astigmatizma većeg od 1 cilindra. Pomagalo propisuje doktor specijalista oftalmolog ugovorne zdravstvene ustanove.			
7.	09007	Kontaktne leća i prizme za osigurana lica do navršenih 26 godina	36
INDIKACIJE: Kontaktne leća i prizme odobravaju se u medicinskim indikacijama: keratokonus, obostrana afakija, anizotropija veća od 2 dioptrije, ametropija veća od 5 dioptrija, astigmatizam veći od jednog cilindra gdje se korekcionim staklima ne postiže oštrina vida 1.0, aniridije, koloboma šarenice, albinizma, iregularnog astigmatizma. Pomagalo propisuje doktor specijalista oftalmolog ugovorne zdravstvene ustanove.			
8.	09008	Intraokularna leća za operaciju katarakte prednje i stražnje komore	trajno
9.	09009	Intraokularna leća za operaciju katarakte savitljiva	trajno
INDIKACIJE: Intraokularna leća odobrava se kod operacija katarakte fakoemulzifikacijom. Pomagalo propisuje doktor specijalista oftalmolog ugovorne zdravstvene ustanove.			
10.	09010	PMMA (polimetilmetaklirat) - tvrda leća	trajno
INDIKACIJE: PMMA(polimetilmetaklirat) - tvrda leća se odobrava kod klasične operacije mrežne. Pomagalo propisuje doktor specijalista oftalmolog ugovorne zdravstvene ustanove.			
11	09011	Viskoelastik - Hilon 1 po operaciji	trajno
INDIKACIJE: Viskoelastik – Hilon se odobrava kod operacija katarakte. Propisuje doktor specijalista oftalmolog ugovorne zdravstvene ustanove.			

Redni broj	Šifra pomagala	NAZIV POMAGALA	Rok korištenja iskazan u mjesecima
X	10000	ORL POMAGALA	
1.	10001	Aparati za pojačanje sluha obezbjeđuju se osiguranim licima: - do navršenih 12 godina obostrano, - od navršenih 12 godina do navršenih 26 godina, - nakon navršenih 26 godina	36 48 84
INDIKACIJE: Slušni aparat se obezbjeđuje osiguranim licima kod kojih ukupan gubitak sluha po FS iznosi više od 50%. Slušni aparat se ne obezbjeđuje djeci do 6 mjeseci starosti i potpuno gluhim licima. Slušni aparat za djecu do navršenih 12 godina se obezbjeđuje obostrano, na osnovu nalaza i mišljenja specijaliste-audiologa, odnosno specijaliste za ORL koji ima mogućnost da vokalnim i tonskim audiometrijskim ispitivanjem, kao i stručnim testiranjem karakteristika amplifikatora odredi rehabilitacioni efekt, osigura rehabilitacioni postupak i na osnovu toga utvrdi potrebu dodjeljivanja aparata određenih elektroakustičnih karakteristika koje će najbolje odgovarati oštećenju sluha. Pomagalo propisuje doktor specijalista ORL ugovorne zdravstvene ustanove.			
2.	10002	Kohlearni implantat za djecu do navršenih 7 godina	trajno, na osnovu saglasnosti FZZOR
INDIKACIJE: Kohlearni implantat se obezbjeđuje za djecu do navršenih 7 godina, sa urođenim ili stečenim gubitkom sluha, što obuhvata implantat, servisiranje, operativni i bolnički postoperativni tretman, uz uslov da je ista odobrena od strane Fonda solidarnosti Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH. Zavod zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona sufinansira ugradnju kohlearnih implantata - pužnica kod djece do navršenih 7 godina i ugradnju drugih implantata kod djece (implantata VibrantSoundBridge ili BAHA ili Bone Bridge) u iznosu od 50% ukupne cijene dok Federalnog zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja koji također učestvuje sa 50% ukupnih sredstava u navedenom finansiranju. Zavod zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona sufinansira i reimplantaciju kohlearnih implantata, ako se ugrađeni kohlearni implantat - pužnica kod djece do navršenih 7 godina i ugrađeni drugi implantat kod djece (implantata VibrantSoundBridge ili BAHA ili Bone Bridge), pokvari van garantnog roka u iznosu od 50% ukupne cijene dok Federalnog zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja koji također učestvuje sa 50% ukupnih sredstava u navedenom finansiranju. Pomagalo propisuje doktor specijalista ORL ugovorne zdravstvene ustanove, na osnovu saglasnosti Federalnog zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja.			
3.	10003	Zamjena procesora kohlearnog implantata	na osnovu saglasnosti FZZOR
INDIKACIJE: Zamjena procesora starijih preko sedam (7) godina, kod ranije ugrađenih kohlearnih implantata - pužnica kod djece do navršenih 7 godina i drugih implantata kod djece (implantata VibrantSoundBridge ili BAHA ili Bone Bridge) sufinansira Zavod u iznosu od 50% ukupne cijene dok Federalnog zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja koji također učestvuje sa 50% ukupnih sredstava u navedenom finansiranju. Pomagalo propisuje doktor specijalista ORL ugovorne zdravstvene ustanove na osnovu saglasnosti Federalnog zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja.			
4.	10004	Baterije za kohlearni implantat u broju od 400 komada	12
INDIKACIJE: Baterije za kohlearni implantat se obezbjeđuju za osigurana lica sa ugrađenim kohlearnim implantatom. Pomagalo propisuje doktor specijalista ORL ugovorne zdravstvene ustanove.			
5.	10005	Aparat za omogućavanje glasnog govora	84
INDIKACIJE: Aparat za omogućavanje glasnog govora bezbjeduje se osiguranom licu koje je trajno izgubilo moć govora ako se testiranjem utvrdi da se pomoću takvog aparata može postići zadovoljavajući rehabilitacioni efekat, a učenje ezofagealnog govora nije dalo zadovoljavajući rezultat. Propisuje doktor specijalista ORL ugovorne zdravstvene ustanove.			
6.	10006	Govorna proteza	12
INDIKACIJE: Govorna proteza bezbjeduje se osiguranom licu koje je trajno izgubilo moć govora ako se testiranjem utvrdi da se pomoću takvog aparata može postići zadovoljavajući rehabilitacioni efekat, a učenje ezofagealnog govora nije dalo zadovoljavajući rezultat.			

Osigurano lice koje je ostvarilo pravo na govornu protezu ne može istovremeno ostvariti pravo na aparat za omogućavanje glasnog govora, osim u slučaju kada iz medicinsko-tehničkih razloga ne može koristiti već odobrenu govornu protezu. Pomagalo propisuje doktor specijalista ORL ugovorne zdravstvene ustanove.

7.	10007	Endotrahealna kanila - metalna kanila, dva komada	48
8.	10008	Endotrahealna kanila - plastična kanila, jedan komad	6

INDIKACIJE:

Endotrahealna kanila obezbjeđuje se osiguranim licima poslije izvršene traheotomije. Propisuje doktor specijalista ORL ugovorne zdravstvene ustanove.

Redni broj	Šifra pomagala	NAZIV POMAGALA	Rok korištenja iskazan u mjesecima
XI	11000	POMAGALA ZA DIJABETIČARE I OSIGURANA LICA KOJA KORISTE HORMON RASTA	
1.	11001	Pen za davanje inzulina 1 komad po vrsti inzulina	24

INDIKACIJE:

Penovi za davanje inzulina obezbjeđuju se osiguranim licima koja primaju inzulini zbog šećerne bolesti, a obučeni su da ga sami koriste.

Pen se obezbjeđuje za svaku vrstu inzulina pojedinačno, ukoliko je oboljeli na višestrukim dnevnim dozama različitih inzulina. Pomagalo propisuje doktor specijalista endokrinolog, dijabetolog, internista sa edukacijom iz dijabetologije, specijalista porodične medicine sa edukacijom iz dijabetologije.

2.	11002	Iglice za pen - jedna iglica za dva uboda po vrsti inzulina	1
----	-------	---	---

INDIKACIJE:

Iglice za pen obezbjeđuju se osiguranim licima koja koriste pen za davanje inzulina.

Pomagalo propisuje doktor specijalista endokrinolog, dijabetolog, internista sa edukacijom iz dijabetologije, specijalista porodične medicine sa edukacijom iz dijabetologije.

3.	11003	Trakice za mjerenje šećera u krvi: - 25 komada - 50 komada	1 1
----	-------	--	--------

INDIKACIJE:

Trakice za mjerenje šećera u krvi – 25 komada obezbjeđuju se svim inzuloovisnim osiguranim licima starijim od 18 godina.

Trakice za mjerenje šećera u krvi – 50 komada obezbjeđuju se svim inzuloovisnim osiguranim licima starijim od 18 godina koji su redovni učenici i studenti do navršanih 26 godina života.

Osiguranim licima do navršanih 18 godina trakice za mjerenje šećera u krvi obezbjeđuju se iz sredstava Fonda solidarnosti.

Pomagalo propisuje doktor specijalista endokrinolog, dijabetolog, internista sa edukacijom iz dijabetologije, ljekar specijalista porodične medicine sa edukacijom iz dijabetologije.

4.	11004	- Aparat za mjerenje šećera u krvi - Senzor za mjerenje glukoze u krvi uz učešće Zavoda od 100,00 KM za osigurana lica do navršanih 18 godina života	60 1
----	-------	---	---------

INDIKACIJE:

Aparat za mjerenje šećera u krvi obezbjeđuje se inzuloovisnim osiguranicima od strane dobavljača trakica.

Pomagalo propisuje doktor specijalista endokrinolog, dijabetolog, internista sa edukacijom iz dijabetologije, ljekar specijalista porodične medicine sa edukacijom iz dijabetologije.

Senzor za mjerenje glukoze u krvi propisuje doktor specijalista pedijatar na osnovu nalaza ljekara specijaliste pedijatra endokrinologa/dijabetologa izdatog u JU Kantonalna bolnica Zenica, Univerzitetski klinički centar u Sarajevu ili Univerzitetski klinički centar Tuzla.

5.	11005	Inzulinska pumpa: - Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije Bosne i Hercegovine vrši nabavku inzulinski pumpi osiguranim licima do navršanih 18 godina života. - Zavod zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona snosi 50% iznosa od cijene prve aplicirane pumpe kod zamjene inzulinski pumpi osiguranim licima starijim od 18 godina života do navršanih 26 godina. - Potrošni materijal za inzulinske pumpe (setovi za inzulinsku pumpu): Zavod zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona finansira nabavku potrošnog materijala za inzulinske pumpe (setovi za inzulinsku pumpu) za	60 1
----	-------	---	---

		osigurana lica do navršenih 26 godina života kojima je aplicirana inzulinska pumpa.	
INDIKACIJE:			
Inzulinska pumpa se odobrava kod ponavljanja teške hipoglikemije, izraženog fenomena zore, dojenčad i predškolska djeca, loša metabolička kontrola, rana pojava hroničnih komplikacija, fluktuacija u nivou šećera bez obzira na HbA1c, udružene hronične bolesti (celijakija, cistična fibroza, hipopituitarizam, hipotireoidizam, djeca sa određenom vrstom invaliditeta). Inzulinska pumpa se obezbjeđuje na osnovu mišljenja konzilija Odjela pedijatrije na prijedlog ljekara specijaliste pedijatra, dijabetologa, konzilija Odjela za interne bolesti po uputi doktora specijaliste interniste endokrinologa, dijabetologa ili endokrinologa. Kod odobravanja potrošnog materijala za inzulinske pumpe (setovi za inzulinsku pumpu) osigurana lica su dužna dostaviti dokaz o nabavci/aplikaciji inzulinske pumpe sa medicinskom dokumentacijom prilikom uvođenja u pravo.			
6.	11006	Pen za apliciranje hormona rasta, obezbjeđuje se ukoliko, u pakovanju za terapiju hormona rasta se ne nalazi pen	36
INDIKACIJE:			
Apsolutna deficijencija hormona rasta, Turnerov sindrom, hronične renalne insuficijencije, ako je dijete rođeno sa malom tjelesnom težinom i tjelesnom dužinom za gestacijsku dob, a koje nije postiglo zadovoljavajući rast u prve tri godine života. Terapija hormona rasta se završava sa navršenih 18 godina starosti. Propisuje doktor specijalista pedijatar endokrinolog, internista endokrinolog.			
7.	11007	Iglice za apliciranje hormona rasta 10 iglica	1
INDIKACIJE:			
Iglice za apliciranje hormona rasta obezbjeđuju se u slučajevima kada je osiguranom licu obezbjeđen aparat, odnosno pen za apliciranje hormona rasta. Propisuje doktor specijalista pedijatar endokrinolog, internista endokrinolog.			

Redni broj	Šifra pomagala	NAZIV POMAGALA	Rok korištenja iskazan u mjesecima
XII	12000	SANITARNE SPRAVE I POMAGALA	
1.	12001	Kese za ileostomu 35 vrećica sa ispustom i jedna krema za prvi mjesec korištenja pomagala, a za naredne mjesece se osiguranom licu obezbjeđuje 35 vrećica sa ispustom, ali bez krema.	1
INDIKACIJE:			
Kese za ileostomu sa ispustom se obezbjeđuju osiguranom licu ako se pražnjenje tankog crijeva vrši preko vještačkog otvora na trbušnom zidu. Propisuje nadležni doktor specijalista hirurrg pri otpustu iz medicinske ustanove. Isti broj vrećica, ali bez kreme za naredni period, propisuje doktor nadležne porodične ambulante, a na osnovu otpusnog pisma nadležne zdravstvene ustanove.			
2.	12002	Kese za kolostomu 35 kesa bez ispusta i jedna krema za prvi mjesec korištenja pomagala, a za naredne mjesece se osiguranom licu obezbjeđuje 35 vrećica ali bez krema.	1
INDIKACIJE:			
Kese za kolostomu se obezbjeđuju osiguranom licu ako se pražnjenje debelog crijeva vrši preko vještačkog otvora na trbušnom zidu. Propisuje nadležni ljekar specijalista hirurrg pri otpustu iz medicinske ustanove. Isti broj vrećica, ali bez kreme za naredni period propisuje doktor nadležne porodične ambulante, na osnovu otpusnog pisma nadležne zdravstvene ustanove.			
3.	12003	Kese za žuč, pankreasni sok, ascitesnu tečnost na vještačke otvore na trbušnom zidu (fistule), 10 vrećica sa ispustom i jedna krema za prvi mjesec korištenja, a za naredne mjesece se osiguranom licu obezbjeđuje 10 vrećica ali bez krema. Kese za urostomu, 30 komada mjesečno i 5 podloga	1
INDIKACIJE:			
Kese za žuč, pankreasni sok, ascitesnu tečnost na vještačke otvore na trbušnom zidu (fistule) obezbjeđuju se osiguranom licu ako se pražnjenje vrši preko vještačkog otvora na trbušnom zidu-fistula. Propisuje nadležni doktor specijalista hirurrg pri otpustu iz medicinske ustanove. Isti broj vrećica ali bez kreme za naredni period propisuje ljekar nadležne porodične ambulante, na osnovu otpusnog pisma iz zdravstvene ustanove.			

Kese za urostomu obezbjeđuju se kod stanja sa izvedenom urostomom, pomagalo propisuje porodični ljekar, a na osnovu nalaza urologa ili otpusnog pisma. U izuzetnim medicinski opravdanim slučajevima može se odobriti veći broj urostoma i podloga za djecu do navršениh 18 godina života.

4.	12004	Kateteri za urin jednokratni, 120 komada	1
5.	12005	Katetri za urin stalni Folijev, 3 komada	1
6.	12006	Instila gel, 3 komada	1

INDIKACIJE:

Kateteri se obezbjeđuju osiguranim licima ukoliko je pražnjenje mokraćne bešike trajno onemogućeno putem slobodne drenaže. Instila gel se obezbjeđuje osiguranom licu sa dijagnozom paraplegija ili kvadriplegija.

Propisuje nadležni ljekar specijalista urolog pri otpustu iz medicinske ustanove.

Isti broj pomagla propisuje doktor nadležne porodične ambulante, na osnovu otpusnog pisma iz zdravstvene ustanove.

8.	12008	Urinarni kondomi, 30 komada	1
9.	12009	Ljepilo za urinare, 1 komad	1

INDIKACIJE:

Urinarni kondomi se obezbjeđuju osiguranom licu koje ne može koristiti katetere, a onemogućen mu je spontani način pražnjenja mokraćnog mjehura.

Ljepilo za urinare se obezbjeđuje osiguranom licu sa dijagnozom paraplegija ili kvadriplegija.

Propisuje nadležni doktor specijalista urolog pri otpustu iz medicinske ustanove.

Isti broj pomagala propisuje doktor nadležne porodične ambulante, na osnovu otpusnog pisma iz bolničke zdravstvene ustanove ili nalaza specijaliste urologa.

10.	12010	Kese za urin 2L sa ispustom, 12 komada	1
11.	12011	Kese za urin 1L uz nogu, 30 komada	1

INDIKACIJE:

Kese za urin se obezbjeđuju uz korištenje trajnog katetera ili urinarnih kondoma.

Kese za urin propisuju doktor specijalista: urolog, neurolog i neurohirurg

12	12012	Pelene se obezbjeđuju osiguranim licima:	
		- djeci sa navršene tri godine života, te osiguranim licima sa dijagnozama navedenim u indikacijama, 120 komada, u veličinama: S, M, L i XL	1
		- odraslim sa dijagnozama navedenim u indikacijama, 70 komada, u veličinama S, M, L i XL	1

INDIKACIJE:

Pelene se obezbjeđuju kod urođene mane urogenitalnog i probavnog sistema koje imaju za posljedicu trajnu inkontinenciju urina i stolice. Propisuje doktor specijalista urolog ili abdominalni hirurg, čiji nalazi se obavezno daju na uvid prilikom ovjere potvrde o potrebi pomagala.

Bolesti i povrede nervnog sistema koje za posljedicu imaju inkontinenciju urina i stolice, a odnose se na dijagnoze paraplegia – parapareza, hemiplegia – hemipareza, triplegia – tripareza i quadriplegia – quadripareza” – novina je da su dodati: parapareza, hemipareza, tripareza i quadripareza. Propisuje doktor specijalista neurolog ili neurohirurg, čiji se nalazi obavezno daju na uvid prilikom ovjere potvrde o potrebi pomagala.

Pelene se obezbjeđuju osiguranim licima i nakon navršениh tri godine života i to 120 komada mjesečno, a koja su sa te-škoćama u razvoju i dijagnosticiranim stanjima: mentalna retardacija, infantilna cerebralna paraliza, SSPE što za poslje-dicu imaju trajnu inkontinenciju urina i stolice, uz obavezan nalaz neuropedijatra ili neuropsihijatra (neurologa ili psihijatra) ili urologa koji će utvrditi dijagnozu oboljenja i napisati indikacije za korištenje pelena, uz obavezno navođenje veličine pelene (S, M, L, XL).

Pelene se obezbjeđuju osiguranim licima sa terminalnim stadijumom malignih oboljenja kod meta promjena u koštanom sistemu u količini od 70 komada mjesečno. Pelene se propisuju prema nalazu onkologa odnosno prema nalazu anesteziologa, neuropsihijatra ili neurohirurga.

U slučaju da osigurano lice ostvari pravo na pelene za inkontinenciju ne može ostvariti pravo na drugi vrstu higijensko-sanitarnih pomagala koja se koriste za regulisanje problema inkontinencije.

Komisija može izuzetno i u drugim medicinski opravdanim slučajevima kada na to ukazuje medicinska dokumentacija odobriti nabavku pelena na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja.

Osigurana lica su dužna svakih 12 mjeseci od uvođenja u pravo dostaviti nalaz doktora specijaliste kojim se propisuje i potvrđuje potreba za korištenjem pelena novijeg datuma. Izuzetak od navedenog predstavljaju osigurana lica u termalnom stadiju malignog oboljenja sa meta promjenama, djeca oboljela od cerebralne paralize, lica oboljele od kvadriplegije i lica oboljela od paraplegije.

Redni broj	Šifra pomagala	NAZIV POMAGALA	Rok korištenja iskazan u mjesecima
------------	----------------	----------------	------------------------------------

XIII	13000	ENDOPROTEZE	
1.	13001	Parcijalna proteza za kuk	trajno
2.	13002	Biartikularna proteza za kuk	trajno
3.	13003	Totalna cementna proteza za kuk obezbjeđuje se osiguranim licima trajno, po zglobu	trajno
4.	13004	Totalna bezcementna proteza za kuk obezbjeđuje se osiguranim licima trajno, po zglobu,	trajno
5.	13005	Totalna reviziona proteza za kuk obezbjeđuje se osiguranim licima trajno, po zglobu	trajno
6.	13006	Totalna proteza za koljeno obezbjeđuje se osiguranim licima trajno, po zglobu	trajno
7.	13007	Totalna reviziona proteza koljena obezbjeđuje se osiguranim licima trajno, po zglobu	trajno
8.	13008	Totalna cementna proteza ramena obezbjeđuje se osiguranim licima trajno, po zglobu	trajno
9.	13009	Parcijalna proteza ramena obezbjeđuje se osiguranom licu trajno, po zglobu	trajno
10.	13010	Povišenje/nastavak za toaletnu stolicu za lica sa ugrađenom endoprotezom kuka u učešće Zavoda do 50,00 KM	trajno

INDIKACIJE:

Endoproteze se obezbjeđuju osiguranim licima kod kojih je neophodna ugradnja ovih pomagala, u slučaju teških artroza zglobova, teških degenerativnih stanja nakon reumatoidnog artritisa, postraumatskih stanja i kongenitalnih anomalija zgloba s tim da se indikacija ugradnje totalnih endoproteza propisuje (verifikuje) od strane doktora specijaliste ortopeda.

Totalnu revizionu protezu kuka (šifra pomagala 13007), Totalnu cementnu protezu ramena (šifra pomagala 13008) i Parcijalnu protezu ramena (šifra pomagala 13009) propisuje konzilij ortopeda (sastavljen od tri ortopeda), a nabavka endoproteze se odobrava od strane nadležne komisije Zaboda. Navedene endoproteze se propisuju radno aktivnim osiguranim licima i osiguranim licima dječijeg uzrasta i redovnim studentima do navršenih 26 godina života.

Redni broj	Šifra pomagala	NAZIV POMAGALA	Rok korištenja iskazan u mjesecima
XIV	14000	KARDIOVASKULARNI IMPLANTATI	
1.	14001	Pacemaker, uz učešće Zavoda do 3.000,00 KM Baterija za peacemaker – generator impulsa” uz učešće Zavoda do 1.500,00 KM	trajno
2.	14002	Valvule standardne, po cijeni standardnog pomagala	trajno
3.	14003	Vaskularna proteza za krvne sudove-stent, po cijeni standardnog pomagala	trajno
4.	14004	Implantabilni kardioverter-defibrilator, uz učešće Zavoda do 10.000,00 KM Zamjena generatora kod ugrađenog kardioverter – defibrilatora” uz učešće Zavoda do 7.000,00 KM	trajno

INDIKACIJE:

Kardiovaskularni implantati obezbjeđuju se osiguranim licima sa indikacijama neophodnosti ugradnje implantata kod poremećaja srčanog ritma prema kliničkim preporukama, u slučaju bolesti srčanih zalizaka, u slučaju bolesti krvnih žila.

Propisuje doktor specijalista kardiolog.

Implantabilni kardioverter-defibrilator osigurava se kod zloćudne ventrikularne aritmije i obezbjeđuje se samo na osnovu prijedloga konzilija kliničkih doktora specijalista kardiologa, kardiohirurga.

Redni broj	Šifra pomagala	NAZIV POMAGALA	Rok korištenja iskazan u mjesecima
XV	15000	OSTALI IMPLANTATI	
1.	15001	Ekspander 1 komad, uz učešće Zavoda od 1000,00 KM	trajno
2.	15002	Implantat za dojku, uz učešće Zavoda do 1.000,00 KM	trajno

3.	15003	Implantat za kičmu, uz učešće Zavoda do 2.500,00 KM	trajno
----	-------	---	--------

INDIKACIJE:
Hipoplazija ili agenezija dojke kod ženskih lica do navršениh 25 godina života.
Zavod finansira do 1.000,00 KM, na osnovu pismenog zahtjeva uz koji se prilaže medicinska dokumentacija.
Ova pomagala propisuje doktor specijalista plastične hirurgije ugovorne zdravstvene ustanove.
Implantat za kičmu finansira Zavod do 2.500,00 KM, za stanja koja ne finansira Federalni zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja i propisuje samo doktor specijalista ortoped vertebrolog ili neurohirurg.

Redni broj	Šifra pomagala	NAZIV POMAGALA	Rok korištenja iskazan u mjesecima
XVI	16000	STOMATOLOŠKO-PROTETSKI NADOMJESCI	
1.	16001	Parcijalna proteza od akrilata do 5 zuba	36
2.	16002	Parcijalna proteza od akrilata od 6-14 zuba	36
3.	16003	Totalna proteza od akrilata	60
4.	16004	Privremena proteza	6
5.	16005	Proteza od 1- 4 sa dodatkom podjezičkog luka	60
6.	16006	Proteza od 1- 4 sa dodatkom mrežice	60
7.	16007	Proteza od 1- 4 sa dodatkom podjezičkog luka mrežice	60
8.	16008	Ortodontski aparat za osigurana lica do navršениh 18 godina života	6
9.	16009	Epiteza (opturator)	36

INDIKACIJE:
Izrada pokretnih zubnih proteza vrši se u svim slučajevima nedostatka zuba, osim pokretne proteze kada nedostaje krajnji molar (jednostrano ili obostrano u jednoj ili obje vilice) ili kada nedostaje jedan zub u predjelu molara i premolara.
Ako osiguranom licu nedostaje više od tri zuba jedan do drugog izrađuje se po pravilu pokretna proteza.
Kao standardni materijal od kojih se izrađuju zubnoprotska sredstva smatra se akrilat.
Pomagala propisuje doktor stomatolog, specijalista nadležne stomatološke oblasti ugovorne zdravstvene ustanove.
Ortodontski aparat se obezbjeđuje osiguranim licima do navršениh 18 godina života, u medicinski indiciranim slučajevima: disgnatija (neusklađenost vilica), devijacija vilice, primarna uskost u smjeni zuba, deformiteti u razvoju zuba i deformiteti u razvoju vilica.
Pomagalo propisuje doktor ortodont ugovorne zdravstvene ustanove.
Epiteza (opturator) se obezbjeđuje osiguranom licu u slučaju urođenog rascjepa usne, alveolarnog grebena i nepca.
Pomagalo propisuje doktor specijalista maksilofacijalne hirurgije ili ortodont ugovorne zdravstvene ustanove.